

הלכות סבה סימן תרמ

שקבא לו הצער במקרה אחר שעשה שם הסבה, אבל אין לו לעשות סבתו לבתחלה במקום הריח או הרוח ולומר מצטער אני: הגה ואם עשאה מתחלה במקום שמצטער באכילה או בשתייה (יח) או בשקה, או שאי אפשר לו לעשות אחד מהם בסבה מחמת (יט) * דמתקרא מלקטים או גנבים קשה היא בסבה, (כ) אינו יוצא באותה סבה (ה) (ו) קלל אכלו בדברים שלא מצטער בהם, דלא הני כעין דירה שייכל לעשות שם כל צרכיו (מדרכי פ הישן). מי שכבו לו הנרות בסבה בשבת ויש לו נר בביתו, (כא) מפר לצאת מן הסבה כדי לאכל במקום נר, (כב) ואין צריך לילך לסבת חברו שיש שם נר (כג) אם יש (ד) טרח גדול (כד) בדבר (ה) סימן נאופסקיו סימן נח. ואם בא רוח לכבות הנרות בסבה, מפר לקרש סדין או כנר מן הצד, (כה) אכל לא תחת הסכה (כז). מי שלא יוכל לישן בסבה מחמת שצד לו (ח) בפשוט ידיו ורגליו

באר היטב

ואם יש יחושים מוטב לישן בכלה אע"פ שיש לה גג ונגבות יודי מלישן חוץ לסבה, גמרא דף כו: (ה) קלל. ולכן יש למחות באוסן העושים סבות דחובות שא"א לישן שם מחמת מורא הנגבים, לבוש. אבל אם אינו מתקרא לנפשו רק שמתקרא שהגבדו קליח'שמישו יוצא דהא יכול להקניסם בפללה לביתו, תשובת רמ"א סימן כט, ד"מ. וע"י סימן תולדו ס"ק א משי"ש. וע"י בהשוכת חכם צבי סימן צד משי"ש: (י) טרח. וכן מי שפסקתו נוסעין משמים מן האילנות, אם אפשר לו בלא טרח לילך לסבת חברו לך ואם יש לו טרח יאכל בביתו, שבות'יעקב ח"ב סימן כט: (י) פשוט. עין ס"ז

סימן יוצא מה יוח אכילה, ועיי"ש שהביא דהא ר"ע שעשה סבה בראש הספנה

משנה ברורה

סימן תרכט סעיף יד ובמטענה ברורה שם"א, ובסימן תרל סעיף א ובמטענה ברורה שם, וליעיל בסימן עט סעיף קטן כג במשנה ברורה"א: (יח) או בשנה. פדוש, (כ) במקום דליכא צנה והצער הוא מחמת הריח וכיוצא בזה, ובנ"ל, דאלו במקומות הקרים יוצא ידי חובתו באכילה אף על-גב דלא יוכל לישן שם, (כא) דאי אפשר בענין אחר, וממילא מקרי שם ציון פדור"א"א, (כב) וגם מקרי דאוי לשנה אם היה לו פדים וקסותו פראי: (יט) דמתקרא מלקטים או גנבים. ורצה לומר, שיוכלו להניקו (כג) בגופו, ואפלו במקום שביזים אינו מתקרא רק בפלגה מתקרא לישן שם מפנימה. (כד) אכן אם אינו מתקרא מפני הרוח הגוף רק מגנבת פלד, יוצא, שייכל להקניסם בביתו: (ב) אינו יוצא נכו'. ורצה לומר, אפלו ידי חובת אכילה"א. (כה) ויש מאחרונים שחולקין על זה ונדעם, דאף דבתחלה פנדאי אין לעשות סבה כזו שאין יכול לקום בה כל הדברים פדיו, מפל מקום פדועבד יוצא כה ידי חובת אכילה פינו שלאכילה אין מצטער: (כא) מתר לצאת נכו'. דנרף בני'אדם להצטער מנה: (כב) ואין צריך לילך לסבת חברו. דהא נמי חשוב צער. דאין ערב לו לאדם אכילתו אלא בשלום. (כו) והלילה הראשונה צריך לטרם לילך לסבת חברו, אף לא יברך שם, אם לא שאינו מצטער בה נא"ר. והסתי'אדם קב, דממצטער קנה יכול (כו) האדם לטוב את עצמו ולעשות בשמחה הלבד: (כג) אם יש טרח גדול. מפני ששקרא הוא דליגף לסבת חברו יש צער בדבר (כח) לא פסיקא לה פל'א, לכן תלה הדבר באם יש טרח גדול בזה, דאם אין לו טרח גדול צריך לילך לסבת חברו"א שיש שם נר. (כט) וכן אם ירדו גשמים ופסקו ומפל מקום צדון נושא מן האילנות ואי אפשר לאכל בסבתו, ויש לחברו סבה עם גג העשוי לקף לסגר ולפתח, צריך לילך לסבת חברו אם אין לו טרח גדול בדבר: (כד) בדבר. הינו בשעת אכילה, (ל) אבל פשיטא, אפלו מי שאין לו מקום פתצרו לבנות לו סבה, שצריך להקציא לו מקום לבנות לו סבה, ואז שם ביתו, דנרף שגם כל השנה רגילים לפנות מבית לבית ואז שם ביתו הנהגת חתם סופר, וכן מהבכור'יעקב בפשיטותו: (כה) אכל לא תחת הסכה. דאז (ל) ובשל הסדין אף הסכה (לג) ופסל הסבה, פדלעיל בסימן תרכט סעיף יט לזעה ראשונה דסתם שם המחבר פתחה. (לג) אמנם לפי מה שבארנו שם, דבמקום הפסק כשאינו מועיל פריסה מן הצד והצטרף לאכל חוץ לסבה יש לסמך אדעה שניה דמתרת לתלות סדין כדי להגן"א, אין לאסור זה כי אם כשיצחק הסדין מן הסכה ארבעה טפחים, וראו אין בטל הסדין לגבי הסכה ויבשעב ויוס'טוב (לד) נכו' לזה שלא ירחיק שלשה טפחים חלל מן הסכה (לה) משום חשש אהל"א, והוא הדין דמתר (לו) במקום הדחק לפדס סדין למעלה על הסכה כדי להגן,

שער הציון

(כ) מגן'אברתם, וכפי מה שמפרש הפרי'מגדים דבריו במסנתו. ונד'אברתם מפרש דברי הפרי'מגדים של הפרי'מגדים, וליפי זה בשעת הצנה, פדיו דכלאו הכי אינו יכול לישן, לא נפסקה סבתו מחמת שצשה אותה במקום הריח וכיוצא בזה: (כא) פרי'מגדים: (כב) מחצית השקל, וכן פסק במחזיק בדיקה בשם חשוכת נבע'אמת, דאף מי שאינו יכול לישן שם מפני הצנה או מפני שאין יכול לישן שם איש וביתו, אפלו הכי נצא ידי חובת אכילה: (כג) מגן'אברתם בשם הרמ"א: (כד) שם: (כה) שצריך תשובה בשם תשובת חכם צבי סימן צד, וכן דעת בנו בספרו מור הקציעה וכן הסכים בתשובת משיבתי'א. וע"י ליעיל בילש סימן תרלט בשצריך תשובה שהביא סעקא להחכות רב תאי פאון. ומפל מקום יש לחבר נכו' אד בזה, כי פסק אחרונים סעתיקו את דברי הרמ"א להלכה"א, ורשימת החכם צבי כבר אשבו, עין שם: (כו) והינו אם פבו הנחות קדם שאכל פזית, דאם אחר פך, פבר קים המצנה, והרי הוא כשאר ימים דמצטער פטור בו: (כז) ואינו דופה לירדו גשמים או מצטער מחמת חלי, דזה אינו תלוי בו וגם כלם מצטערים בזה, ולכן אסור לברך ונקרא הדין כיון דמן השמים צבוחה, אבל בצער תלוי בגופו, אם זה אינו מקפיד בקף למה יפטר, שחרי פמה בני'אדם הולכין לבית חבריהם לאכל שם, עד כאן לשונו: (כח) שם בתרומת'הישן: (כט) תשובת שבות'יעקב חלק ב סימן כט, וכן משפיע מחי'אדם: (ל) ולא פהמשתפשים, שאינם מחיבים לבנות להם סבה במקום אחר שאין שם דירה ושם בהנהגת ח"ס: (לא) ס"ז בסעיף קטן ד: (לב) הינו בהיות הסדין תחתיה, אבל כשפסקה חתרת להכשר, וכדלעיל בסימן תרכ"ט סעיף ב פתח"א וסעיף ג פתח"א: (לג) מגן'אברתם שם וקאן: (לד) פרי'מגדים: (לה) ובלבושי'שך משמע שהוא סובר דאפלו תחת הסכה ממש פס'רן אין נכו', דנחשב אהל מן הסדין והמטה, אמנם בפרי'מגדים ובמחצית השקל ובבכור'יעקב פלג אין סוברים כן, עין בדבריהם: (לו) מגן'אברתם:



הלכות סבה סימן תרמ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק יז]

סימן תרכט סעיף יד ובמשנה ברוך שם (14) וכו', סעיף קטן כג במשנה ברוך שם.

(14) שם (סי' תרכט ס"ק לה וסי' תרל ס"ק ד) כתב, שאם סיכך בסכך שריחו רע כל כך עד שאין רעת האדם סובלתו, הסוכה פסולה, הואיל ואי אפשר לדור בה.

(15) שם כתב, שלא נאסר לקרוא קריאת שמע ולהתפלל במקום ריח רע שדרך בני אדם להצטער ממנו אלא כשהריח בא מהמת עיפוש וכו', אך אם הריח הוא רע בטבעו כגון עטף, אין איסור להתפלל במקומו.

[משנ"ב ס"ק יח]

וימלא קמרי שם קצין פדוריה.

(16) ובטעם הדבר שנחשב כעין תרור' אף שלא שייך לדור שם [וכן התקשה הבכורי יעקב (ס"ק י) בכברת הפמיג הו', ביאר הערוך השלחן (ס"ט) שבשארן אפשרות שלא יצטער, אין הסוכה שונה מדורה, אשר בודאי היה קובע באחד מהמקומות הנמצעים, ולא היה נמנע מקביעת דירה לגמרי, ולכן נחשבת עשיית הסוכה במקום זה כעין תדור'.

[משנ"ב ס"ק כ]

רוצה לומר, אפלו ידי חובת אכילה.

(17) ואף סוכה הראויה לאכול ולישון בה, אך אינה ראויה לטויל בה, כתב השו"ע הרב (ס"ו) שפסולה לפי דעת הרמ"א, כיון שסוכה אינה דומה לבית אלא איב יכול לעשות בה כל צרכו בנחת ובלא שום צער. מאידך, בשו"ת זרע אמת (ח"א סוף סי' צא) ובשו"ת אבני נזר (אוי"ח סי' תפ אות ב) כתבו שסוכה זו כשרה אף לפי הרמ"א, שדי בכך שהיא ראויה לתשמישים העיקריים כדי שתיחשב דירה, וסוכה שבעליה אינו יכול לישון בה מסיבה כל שהיא אך אחרים יכולים לישון בה שאין מפריע להם דבר זה, כתב בשו"ת בית שערים (אוי"ח סי' שלו) שכשרה אף לבעלים ורצא ידי חובה בשאכל בה, שהרי בעצמותה נחשבת כדירה [וראה שו"ת זרע אמת שם (ד"ה אכן) ושעה"צ להלן (ס"ק מא)].

[שעה"צ ס"ק כה]

כי כמה אחרונים קצתו את דברי הרמ"א להלכה.

(18) וכן כתב החזו"א (אוי"ח סי' קנ ס"ק ג) שבדברי הרי"ף (סוכה יג, א בדפיו) מבואר נדעת המרדכי [הרמ"א], שלא בדעת החכם צבי, וכן מבואר בשו"ת בית הלוי (ח"א סי' נג אות ב).

[משנ"ב ס"ק כג]

אין לו טרף גדול צריך לילה לספת חבירה.

(19) ומי שיש לו אורחים בסוכתו ורוצה ללכת לישון אך אינו יכול להצטער משם, דעת הגר"ש אלישיב (זמן שמחתנו פי"ג אות א) שאינו נפטר משינה בסוכה משום דין מצטער, שהרי סיבת צערו היא מחמת שכביכול אין לו סוכה לישון בה, ואם כן עליו לדאוג לסוכה או ללכת לסוכת חברו. מאידך, דעת הגר"ש אויערבך (ספר הסוכה פסקים והערות אות כט) והגר"נ קרליץ (חוט שני סוכות פי"ב ס"ק ד) שנחשב הוא כמצטער ופטר מן הסוכה, בין שמצטער מן של האורחים בסוכתו, דומה לדין וזוכים המצטעים אותו שפטור מהסוכה.

[משנ"ב ס"ק כה]

לתלות סדין גדי לנג' (20) וכו', משום חשש אהל.

(20) וכן לפרוס סדין מתחת לסכך כדי להגן מפני עלים הנושרים או מפני גשמים הנוטפים לתוך הסוכה, שמצטעים אותו וטרמים לו לצאת מהסוכה, כתב לעיל (סי' תרכט ס"ק נח) שטוב לפרוס, כיו שלא יצטרך לאכול מחוץ לסוכה, ולענן כיסוי הסוכה בפלסטיק מעל הסכך כדי למנוע כניסת גשמים, ראה מה שכתבנו שם.

(21) אמנם, לגבי הנחת כיסוי על כלי, כתב לעיל (סי' שטו ס"ק מט) שאף אם יש חלל טפח בין הכיסוי לדבר שבתוך הכלי, נחשב הדבר כעשיית אהל ואסור להניחו. וביאר הגר"ש אויערבך (ש"כ פכ"ד הע"י כט) שהגרון כאן הוא מה שמאחיל הסדין על החלל שתחתיו, ולא מה שמאחיל הסכך על החלל שבינו לבין הסדין, אלא שכשאין שלשה טפחים בין הסדין לסכך, נחשב הסדין מחמת דין לבדו כחלק מדאהל שכבר קיים על ידי הסכך, ולא באהל חדש ונדלא במחציה"ש (ס"ק ח) שכתב שמדובר כאן על האהל שעל החלל שבין הסדין לסכך, ושכפחות משלשה טפחים אינו נחשב כאהל.

המשך מעמוד קודם

[ביה"ל ד"ה מפני]

לא נוכל לפטור מקמת השעם פצעה (12) וכו', ונקנה חשש ברכה לבשלה.

(12) ובטעם החיוב, ראה מה שכתבנו במשנ"ב לעיל (סי' תרלט ס"ק כט).

(13) וכן לגבי שאר עניני צער המשותפים לכולם, כגון גשמים, כתב בשעה"צ להלן (ס"ק כו) שאסור למי שיושב בסוכה לברך על ישיבתה.

(10) אמנם, לגבי מוכר בחנות, כתב להלן (ס"ק מו) שאף שהוא רגיל כל השנה לאכול בחנות ביום, מימי בסוכות חייב לאכול בסוכה, וראה מה שכתבנו שם.

(11) ואף ששומרי גנות אינם יכולים לעזוב באמצע שמירתם ולשבת בסוכה מחשש גנבים, ביאר הגר"ש אויערבך (נשמת אברהם או"ח ח"א סי' זה אות ט) שאף כאן יש לחוש שהמצטער יצטער באותה שעה ויורק למשמשו.



הלכות סִפָּה סִימָן תרמ קח קצ

(כו) לא מקרי מצטער, וחיב לישן שם (כו) אף-על-גב דצריך לכפר דניו ורגליו (תיח סימן צב), ולא יוכל אדם לומר מצטער אני (כח) *אלא בדרך (כט) שדרך בני-אדם להצטער בו (סירי), ואין המצטער פטור (ל) אלא אם נצל עצמו מן הצער, אבל בלאו הכי חיב לישב בסִפָּה אף-על-גב דמצטער (מרדכי פ"ח חישון):

ה (ס) [ת] (לא) לאביל חיב בסִפָּה: ו (ט) (לב) חתן ושושביניו וכל בני החִפָּה (י) [ז] (לג) פטורים

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה
שְׁקוּרָה מְצוּיָה שֶׁסָּוּ וְאִין דָּרָךְ לִישׁן אִפְ"ח עֲשָׂה לְכַרְך אֲכִילָה, ע"ש. וְצִין גְּשׁוּיָה מִסִּי רִבִּים סִימָן גַּג תְּשׁוּבַת מִהְרָ"י דִּין לְהַעֲמִיד הַכִּר הַמְרָדִכִי וְהַיִּיד, וְיֵשִׁי סִימָן גַּד, וְצִין כְּמִתְ"ב כִּשְׁם וְרַעֲזָאָת הַאֲרִיךְ דֹּאף דְּמִי שְׁאִינִי יִשׁן בְּסִפָּה מִפְּנֵי הַנֶּחֱזֵה אִי מִפְּנֵי שְׁאִיִּי לִישׁן שֶׁם אִישׁ וְכִוְנוֹ מִפְּנֵי תְּצֵא יִיח אֲכִילָה, וְצִין בְּבִרְיָ שְׁמִסְחָפֵק בְּחֻלְהָ שְׁאִינִי בִּי סִפָּה אִם פֶּטוּר בְּצִוְיָה רֵאשׁוּנָה, וְכִמְבִּי שְׁמִדְרֵי אִיח וְהַפְּלִיבוּ שְׁמִעַת דְּחֻלְהָ אִי בְּלִילָה רֵאשׁוּנָה פֶּטוּר וְכִן נִרְאֶה בְּדִבְרֵי הַמַּהְרִ"ח, וְנִרְאֶה מִצְטָעֵר חִיב בְּצִוְיָה רֵאשׁוּנָה, ע"ש: [ז] אביל, וְצִין גְּשׁוּרֵי אֲרָרִים סִימָן לֵךְ שְׁהַשְׁקָה דְּהָא אֲבִיל אֲכִיב מִשְׁמִישׁ, וְכִכְתִּיב אֲמִרְוֹן בְּעִנְיָן ג' דְּבִשְׁעֵת עֲבוּדָה פְּטוּרִים מִשְׁבוֹת דְּחִיבֵי חֲשִׁבוּ וְכו', וְתִרְצִי דְּהַתָּם רַק בְּדִין הַרְ"א קִאֲרִינֵן אֲבִיל בְּמִתָּה אִיבֵי, כִּן, וְצִין לְצִיל סִימָן תְּרִילֵי בְּפִינְיָה וְכִמְנִיאָ שֶׁם מִי"ש פֶּטוּרִים כִּי אִין [ז] פְּטוּרִים, ע"ה"ס, וְצִין בְּגִירָה פֶּלֶל ד' סִימָן י' דְּבִנְפִישׁוֹ וְשׁוֹשְׁבֵינֵיהֶם וְכִל בְּנֵי חִפָּה חֲסִיבֵי שְׁאִין דְּרַךְ לְסַעֵד עִם הַחֵטָן וְהַפְּלָה

בְּאֵר הַיִּטֵּב
וְכִתְשׁוּבַת חֲסִים צְבִי סִימָן צ"ד: (ח) אָבִיל, וְאִם מִצְטָעֵר עַל הַמַּת מַחֲמַת לְשִׁיכְתוֹ בְּסִפָּה וְאִין יָכוֹל לְהַסִּירוֹ מִלְּבוֹ פֶּטוּר, ע"מ"א וְט"ז: (ט) חֲתָן, ע"י סִימָן תְּקוּמוֹ ס"ג מִשִּׁישׁ: (י) פְּטוּרִים, וְאִם בְּלֵא טְרַחַת

פֶּטוּר בְּצִוְיָה רֵאשׁוּנָה, וְכִמְבִּי שְׁמִדְרֵי אִיח וְהַפְּלִיבוּ שְׁמִעַת דְּחֻלְהָ אִי בְּלִילָה רֵאשׁוּנָה פֶּטוּר וְכִן נִרְאֶה בְּדִבְרֵי הַמַּהְרִ"ח, וְנִרְאֶה מִצְטָעֵר חִיב בְּצִוְיָה רֵאשׁוּנָה, ע"ש: [ז] אביל, וְצִין גְּשׁוּרֵי אֲרָרִים סִימָן לֵךְ שְׁהַשְׁקָה דְּהָא אֲבִיל אֲכִיב מִשְׁמִישׁ, וְכִכְתִּיב אֲמִרְוֹן בְּעִנְיָן ג' דְּבִשְׁעֵת עֲבוּדָה פְּטוּרִים מִשְׁבוֹת דְּחִיבֵי חֲשִׁבוּ וְכו', וְתִרְצִי דְּהַתָּם רַק בְּדִין הַרְ"א קִאֲרִינֵן אֲבִיל בְּמִתָּה אִיבֵי, כִּן, וְצִין לְצִיל סִימָן תְּרִילֵי בְּפִינְיָה וְכִמְנִיאָ שֶׁם מִי"ש פֶּטוּרִים כִּי אִין [ז] פְּטוּרִים, ע"ה"ס, וְצִין בְּגִירָה פֶּלֶל ד' סִימָן י' דְּבִנְפִישׁוֹ וְשׁוֹשְׁבֵינֵיהֶם וְכִל בְּנֵי חִפָּה חֲסִיבֵי שְׁאִין דְּרַךְ לְסַעֵד עִם הַחֵטָן וְהַפְּלָה

בְּאֵר הַלֵּכָה

* אֵלֵא בְּדָרָךְ שְׁדָרָךְ בְּגִיִּי אֲרָם לְהַצְטָעֵר בִּי [טור]. וְלַעֲבִיז דַּעֲתִי דַּעֲת הַרְ"ן אִיבֵי כִן, דְּרַךְ לְשׁוּנֵי גַבִּי סְרַחַת דְּגִירָתְשׁוּבָה: לֵא שְׁהָא טָאוּס לְפִל, דְּאִי חִיב מִפְּסִילָה סִפָּה, בְּדִבְרֵי אֲמִרְוֹן גַּבִּי שְׁעִי וְשִׁנְאֲרֵי אִין מִסְכְּכִין בְּהַס, וְכִינֵן דְּסִינֵי רִיחִיחוֹ שְׁבִיב לְהוֹ וְנִפְיָק, אֵלֵא הָא בְּדִבְרֵי מִצְטָעֵר אִיבֵי לְחֻדְדָה עֲסָקִין, עַד כִּין לְשׁוּנֵי, וְכִכְתִּיב לֵא אֲבִין דְּבִרֵי הַרְ"ן, דְּבִרֵי שֶׁם בְּדִבְרֵי לֵא מִפְּסִילָה, כְּמֵו שְׁפָתָיו בְּרַמְבַּ"ם וְהַרְ"א, וְכִן מִנְכַח לְצִיל בְּסִימָן תְּרַכַּס סְעִיף י' עַן שֶׁם, אִם־כֵּן אֲנִיא וְאִתָּה, אֲמִרְוֹן מְצִאתִי

מִשְׁנֵה בְּרוּרָה

בִּין בַּחֵל (לו) וְכִין בְּשִׁבְתָּ יוֹם־טוֹב, אֲכִין מִפְּנֵי חֲלָשׁ הַרְוִאִים שְׁיִאֲמָרוּ שְׁמִסְכָּף סִפָּתִי בְּסִדְרִין, אִין לְהַקֵּל (לז) כְּשִׁמְסָפֵךְ לְמַעֲלָה, אֵלֵא־אִם־כֵּן נִכְרֵי לְפִל שְׁמִכְתָּן בְּיָה רַק לְהַגֵּן מִפְּנֵי הַרוּחַ, וְצִין בְּמִנְגְ'אֲבָרְהֵם לְצִיל בְּסִימָן הַרְכַּט, דְּמַפְלֵל מְקוֹם לֵא וְכִין בְּכֵל זֶה בְּרַכַּת 'לִישָׁב בְּסִפָּה: (כו) לֵא מְקָרִי מִצְטָעֵר, דְּרַךְ הַתָּם לְפַעֲמִים לִישׁן כֶּף כְּפוּר, וְרֵאזִי מֵהָא דְּקָמָא לָן שְׁשִׁעוֹר סִפָּה שְׁבַעַת עַל שְׁבַעַת טְפָחִים, שְׁבִדְרֵי אִין אֲדָם יָכוֹל לִישׁן שֶׁם אִם

לֵא בְּכִפְיַת גִּוּפֵי וְאִכְרִיז⁽²²⁾, (לט) וְלִפִּי זֶה, אֲפִלוֹ אִם עָשָׂה אוֹתָהּ לְבַתְחִלָּה בְּאִפְסֵן שְׁרָאוּיָה לִישׁן שֶׁם בְּפִשׁוּט, וְאֲמִרְוֹן בֵּא אִיבֵי עֲנִין שְׁפַעֲשָׂה דְּחֻקֵי נֶצֶר לְשִׁכְבָה, גַּם־כֵּן מִחִיב לִישׁן שֶׁם, וְכִתְבֵי בְּסִפָּה נְהַרְשָׁלוֹם, דְּמַפְלֵל מְקוֹם מִי שְׁהוּא מְעַנֵּג וְקָרִים לֵה בְּגוּזָה הַלְדִידָה הַרְ"י מִצְטָעֵר לִישׁן שֶׁם בְּכִפְיַת, (מ) אִין־הַכִּינְוִי שְׁפִטוֹר מְלִישׁן שֶׁם [אף-על-פִּי־כֵן (מז) יוצא דִי חֻכְתוֹ בְּאֲכִילָה, בִּין שְׁבִעַת עֲשָׂיָה זֶה רֵאזִי לְדִידָה לְאָבִיל וְלִישׁן שֶׁם]: (כו) אִף-על-גַּב דְּצָרִיךְ לְכַפֵּר דְּנִיּוֹ וְרַגְלָיו, הִינֵה, אִף אִם אִין לֵו עֲשָׂה הַאִיךְ לְפִשְׁט רַגְלָיו חֲמִין לְסִפָּה, (מז) דְּבִפְשׁוּט רַגְלָיו חוּץ לְסִפָּה, לְכִלִּי עֲלִמָּא לֵא מְקָרִי מִצְטָעֵר בְּכֶךְ וְחִיב לִישׁן שִׁמְסִי⁽²³⁾, וְאִךְ שְׁצָרִיךְ לְהַרְ"א שְׁיִהִיָה הַשְׁלָחֵן גַּם־כֵּן בְּחוּץ הַסִּפָּה, דְּאִי לֵאזֵי חִיב תְּשִׁינֵן שְׁמָא יִמְשַׁף אֲחֵר שְׁלִחְנֵי⁽²⁴⁾, וְהַדְּלִיל בְּסִימָן תְּרַלֵּד: (כח) אֵלֵא בְּדָרָךְ וְכו', דְּאִי לֵאזֵי חִיב, אִף שְׁהוּא מִצְטָעֵר אֲמִרְוֹן בְּטָלָה דַּעֲתוֹ אֲצִיל פֶּל אֲדָם: (כט) שְׁדָרָךְ בְּגִיִּי אֲרָם לְהַצְטָעֵר בִּי, אִם לֵא (מג) שְׁהוּא מְאָנִינִי הַדַּעַת, וְכִל אֲנִינִי הַדַּעַת מִצְטָעֵרִין בְּהַס⁽²⁵⁾: (ל) אֵלֵא אִם יִנְצֵל וְכו', דְּהַשְׁעַם דְּמִצְטָעֵר פֶּטוּר, מִשְׁוִים דְּכַעֲרִין דִּינָה בְּעִינֵן, וְאִין אֲדָם דִּר בְּמִקּוֹם צַעֵר פֶּל שְׁיִכַּל לְהַנְצִיל מִזֶּה בְּבִיתוֹ, וְהַרְ"י מִצְטָעֵר: (ל) אֵלֵא אִם יִנְצֵל וְכו', דְּהַשְׁעַם דְּמִצְטָעֵר פֶּטוּר מִן הַסִּפָּה, (מז) הַרְ"י מְלִי צַעֵרָא דְּמִמְלִילָה הָא לֵו (מח) מַחֲמַת הַסִּפָּה, אֲבִיל הָא אִיבֵי דְּקָמְצָעֵר נִפְשִׁיה, אֲבִעִי לֵה לְחִיבֵי דַּעֲמָה כְּרִי לְקָרִים אֲתָה מְעַנְיָנֵי⁽²⁶⁾, כְּכַח בְּסִפָּה תְּנִיא: אִם הַמַּת הִיָּה חִיבֵי פִלְיָךְ שְׁאִין יָכוֹל לְהַסִּירוֹ מִלְּבוֹ, פֶּטוּר, וְמִנְיָי שְׁמִצְטָעֵר בִּישִׁיכְתוֹ בְּסִפָּה [מ"א], וְצִין בְּסִפָּה יִשְׁוּעוֹת־יִצְבָּק (מז) שְׁחֻלְק בְּיָה עַל הַמְנִיא, בְּפִרְיִמְגִדִּים מִפְּסָפֵךְ לְעִנְיָן אֲזִין בַּחֲלֵי־הַמּוֹעֵד, אִז אֲפִלוֹ בִּיּוֹם־טוֹב⁽²⁷⁾ כְּשִׁרְצָה לְקַבֵּל עַל־דְּרִי נְכִיבֵי בִּיּוֹם־טוֹב רֵאשׁוֹן אוֹ עַל־דְּרִי וְשִׁנְאֵל בִּיּוֹם־טוֹב שְׁנִינִי⁽²⁸⁾, דְּאִז חֵל דִּינִי אֲנִינֵי, (מז) אִם חִיב בְּסִפָּה, עִין שֶׁם, וְכִסְפֵר בְּפִרְיִמְגִדִּים מְצַדֵּד (מח) שְׁהוּא פֶּטוּר, עִין שֶׁם: ו (לב) חֲתָן וְכו', דְּאִין שְׁמִיָּה (מט) אֵלֵא בְּחִפָּה, וְחִפָּה נִקְרָא מְקוֹם הַמַּחְבֵּן לִישִׁיכַת חֲתָן וְכִלָּה (הַרְ"א"ש), וְאִין יָכוֹלִין לְאָבִיל בְּסִפָּה וְלִשְׁמֹחַ בְּחִפָּה, דְּאִין שְׁמִיָּה (נ) אֵלֵא בְּמִקּוֹם סְעוּדָה, וְמִנְיָי שְׁנִשְׂאָ עָרֵב הַרְגָלִי⁽²⁹⁾ אוֹ קָרִים, דְּאִין בּוֹשְׁאִין נְשִׁים בְּמוֹעֵד, כְּדִלְעִיל בְּסִימָן תְּקוּמוֹ: (לג) פְּטוּרִים מִן הַסִּפָּה וְכו', וְיִשׁ (נד) מִנְחִיבִין אוֹתוֹ, הַסְבִּירָא לְהוֹ דְּאֲפִשְׁר לְאָבִיל בְּסִפָּה וְלִשְׁמֹחַ בְּחִפָּה, וְעַל־כֵּן הַסְפִּינֵי (נז) אֲחִרְוִינִים דְּרֵאזִי

לֵא בְּכִפְיַת גִּוּפֵי וְאִכְרִיז⁽²²⁾, (לט) וְלִפִּי זֶה, אֲפִלוֹ אִם עָשָׂה אוֹתָהּ לְבַתְחִלָּה בְּאִפְסֵן שְׁרָאוּיָה לִישׁן שֶׁם בְּפִשׁוּט, וְאֲמִרְוֹן בֵּא אִיבֵי עֲנִין שְׁפַעֲשָׂה דְּחֻקֵי נֶצֶר לְשִׁכְבָה, גַּם־כֵּן מִחִיב לִישׁן שֶׁם, וְכִתְבֵי בְּסִפָּה נְהַרְשָׁלוֹם, דְּמַפְלֵל מְקוֹם מִי שְׁהוּא מְעַנֵּג וְקָרִים לֵה בְּגוּזָה הַלְדִידָה הַרְ"י מִצְטָעֵר לִישׁן שֶׁם בְּכִפְיַת, (מ) אִין־הַכִּינְוִי שְׁפִטוֹר מְלִישׁן שֶׁם [אף-על-פִּי־כֵן (מז) יוצא דִי חֻכְתוֹ בְּאֲכִילָה, בִּין שְׁבִעַת עֲשָׂיָה זֶה רֵאזִי לְדִידָה לְאָבִיל וְלִישׁן שֶׁם]: (כו) אִף-על-גַּב דְּצָרִיךְ לְכַפֵּר דְּנִיּוֹ וְרַגְלָיו, הִינֵה, אִף אִם אִין לֵו עֲשָׂה הַאִיךְ לְפִשְׁט רַגְלָיו חֲמִין לְסִפָּה, (מז) דְּבִפְשׁוּט רַגְלָיו חוּץ לְסִפָּה, לְכִלִּי עֲלִמָּא לֵא מְקָרִי מִצְטָעֵר בְּכֶךְ וְחִיב לִישׁן שִׁמְסִי⁽²³⁾, וְאִךְ שְׁצָרִיךְ לְהַרְ"א שְׁיִהִיָה הַשְׁלָחֵן גַּם־כֵּן בְּחוּץ הַסִּפָּה, דְּאִי לֵאזֵי חִיב תְּשִׁינֵן שְׁמָא יִמְשַׁף אֲחֵר שְׁלִחְנֵי⁽²⁴⁾, וְהַדְּלִיל בְּסִימָן תְּרַלֵּד: (כח) אֵלֵא בְּדָרָךְ וְכו', דְּאִי לֵאזֵי חִיב, אִף שְׁהוּא מִצְטָעֵר אֲמִרְוֹן בְּטָלָה דַּעֲתוֹ אֲצִיל פֶּל אֲדָם: (כט) שְׁדָרָךְ בְּגִיִּי אֲרָם לְהַצְטָעֵר בִּי, אִם לֵא (מג) שְׁהוּא מְאָנִינִי הַדַּעַת, וְכִל אֲנִינִי הַדַּעַת מִצְטָעֵרִין בְּהַס⁽²⁵⁾: (ל) אֵלֵא אִם יִנְצֵל וְכו', דְּהַשְׁעַם דְּמִצְטָעֵר פֶּטוּר, מִשְׁוִים דְּכַעֲרִין דִּינָה בְּעִינֵן, וְאִין אֲדָם דִּר בְּמִקּוֹם צַעֵר פֶּל שְׁיִכַּל לְהַנְצִיל מִזֶּה בְּבִיתוֹ, וְהַרְ"י מִצְטָעֵר: (ל) אֵלֵא אִם יִנְצֵל וְכו', דְּהַשְׁעַם דְּמִצְטָעֵר פֶּטוּר מִן הַסִּפָּה, (מז) הַרְ"י מְלִי צַעֵרָא דְּמִמְלִילָה הָא לֵו (מח) מַחֲמַת הַסִּפָּה, אֲבִיל הָא אִיבֵי דְּקָמְצָעֵר נִפְשִׁיה, אֲבִעִי לֵה לְחִיבֵי דַּעֲמָה כְּרִי לְקָרִים אֲתָה מְעַנְיָנִי⁽²⁶⁾, כְּכַח בְּסִפָּה תְּנִיא: אִם הַמַּת הִיָּה חִיבֵי פִלְיָךְ שְׁאִין יָכוֹל לְהַסִּירוֹ מִלְּבוֹ, פֶּטוּר, וְמִנְיָי שְׁמִצְטָעֵר בִּישִׁיכְתוֹ בְּסִפָּה [מ"א], וְצִין בְּסִפָּה יִשְׁוּעוֹת־יִצְבָּק (מז) שְׁחֻלְק בְּיָה עַל הַמְנִיא, בְּפִרְיִמְגִדִּים מִפְּסָפֵךְ לְעִנְיָן אֲזִין בַּחֲלֵי־הַמּוֹעֵד, אִז אֲפִלוֹ בִּיּוֹם־טוֹב⁽²⁷⁾ כְּשִׁרְצָה לְקַבֵּל עַל־דְּרִי נְכִיבֵי בִּיּוֹם־טוֹב רֵאשׁוֹן אוֹ עַל־דְּרִי וְשִׁנְאֵל בִּיּוֹם־טוֹב שְׁנִינִי⁽²⁸⁾, דְּאִז חֵל דִּינִי אֲנִינֵי, (מז) אִם חִיב בְּסִפָּה, עִין שֶׁם, וְכִסְפֵר בְּפִרְיִמְגִדִּים מְצַדֵּד (מח) שְׁהוּא פֶּטוּר, עִין שֶׁם: ו (לב) חֲתָן וְכו', דְּאִין שְׁמִיָּה (מט) אֵלֵא בְּחִפָּה, וְחִפָּה נִקְרָא מְקוֹם הַמַּחְבֵּן לִישִׁיכַת חֲתָן וְכִלָּה (הַרְ"א"ש), וְאִין יָכוֹלִין לְאָבִיל בְּסִפָּה וְלִשְׁמֹחַ בְּחִפָּה, דְּאִין שְׁמִיָּה (נ) אֵלֵא בְּמִקּוֹם סְעוּדָה, וְמִנְיָי שְׁנִשְׂאָ עָרֵב הַרְגָלִי⁽²⁹⁾ אוֹ קָרִים, דְּאִין בּוֹשְׁאִין נְשִׁים בְּמוֹעֵד, כְּדִלְעִיל בְּסִימָן תְּקוּמוֹ: (לג) פְּטוּרִים מִן הַסִּפָּה וְכו', וְיִשׁ (נד) מִנְחִיבִין אוֹתוֹ, הַסְבִּירָא לְהוֹ דְּאֲפִשְׁר לְאָבִיל בְּסִפָּה וְלִשְׁמֹחַ בְּחִפָּה, וְעַל־כֵּן הַסְפִּינֵי (נז) אֲחִרְוִינִים דְּרֵאזִי

שְׁעֵר הַצִּיּוּן

(לו) שֶׁם: (לז) זֶן הוּא דַּעַת חֲרָקִים וְכִשְׁמִסְכָּף תַּחַת הַסִּבָּךְ אִין לְחַשׁ בְּיָה מִפְּנֵי הַרְוִאִים, אֲבִיל דַּעַת הַטִּיר וְשִׁלְחָן צָרִיךְ לְצִיל בְּסִימָן תְּרַכַּס אִין מִשְׁמַע כֵּן, כְּמֵו שְׁכַחְנוּ שֶׁם, דְּלִירְוִיָה גַם תַּחַת הַסִּבָּךְ יִשׁ לְהַר בְּיָה, וְמַפְלֵל מְקוֹם בִּין שְׁהוּא רַק לְעִנְיָן לְבַתְחִלָּה, נִרְאֶה יִשׁ לְהַקֵּל כְּמֵוֹת בְּמִקּוֹם הַחֶמֶךְ בְּדִי שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְאָבִיל חוּץ לְסִפָּה: (לט) אֵלֵא רַבָּה וְהַרְשָׁלוֹם, וְכִן מִנְכַח מְקָרִי־חֲסִיִּים וְהַגְרִיז, לֵאזֵי ט"ז: (מ) וְכִכְתִּיב דְּרַב יוֹסֵף וְיוֹסֵף לְהַקֵּל כְּמֵוֹת בְּמִקּוֹם הַחֶמֶךְ בְּדִי שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְאָבִיל חוּץ לְסִפָּה, אֲפִשְׁר דְּרַב אֲשִׁנָּה קָאִי, וְדַע עוֹד, דְּהַנְהַרְשָׁלוֹם וְכִן הַפִּרְיִמְגִדִּים כְּכִיב דְּרַב חֲדָשׁ, דְּבִאִישׁ גְּזָה אִם עָשָׂה סִפָּה לְכַחֲלָה שְׁאִינִי לְכִל לְפִשְׁט רַגְלָיו אִין יוצא אִף בְּאֲכִילָה כִּין שְׁהוּא מִצְטָעֵר בְּשִׁנָּה, וְלַעֲבִיז דַּעַת מְדַבְרֵי הַרְ"ן לֵא מִשְׁמַע כֵּן, דְּרַךְ לְשׁוּנֵי גַבִּי סְרַחַת דְּגִירָתְשׁוּבָה: לֵא שְׁהָא רִחַה מֵאִיִּס לְפִל, דְּאִי חִיב מִפְּסִילָה סִפָּה, כְּדִבְרֵי אֲמִרְוֹן לְצִיל יִהְיִי שְׁעִי וְשִׁנְאֲרֵי אִין מִסְכְּכִין בְּהַס וְכִין דְּסִינֵי רִיחִיחוֹ שְׁבִיב לְהוֹ וְנִפְיָק, אֵלֵא הָא בְּדִבְרֵי מִצְטָעֵר אִיבֵי לְחֻדְדָה עֲסָקִין, ע"ה"ס, וְכִכְתִּיב אֲמִרְוֹן בְּעִנְיָן ג' דְּבִשְׁעֵת עֲבוּדָה פְּטוּרִים מִשְׁבוֹת דְּחִיבֵי חֲשִׁבוּ וְכו', וְתִרְצִי דְּהַתָּם רַק בְּדִין הַרְ"א קִאֲרִינֵן אֲבִיל בְּמִתָּה אִיבֵי, כִּן, וְצִין לְצִיל סִימָן תְּרִילֵי בְּפִינְיָה וְכִמְנִיאָ שֶׁם מִי"ש פֶּטוּרִים כִּי אִין [ז] פְּטוּרִים, ע"ה"ס, וְצִין בְּגִירָה פֶּלֶל ד' סִימָן י' דְּבִנְפִישׁוֹ וְשׁוֹשְׁבֵינֵיהֶם וְכִל בְּנֵי חִפָּה חֲסִיבֵי שְׁאִין דְּרַךְ לְסַעֵד עִם הַחֵטָן וְהַפְּלָה

(לו) שֶׁם: (לז) זֶן הוּא דַּעַת חֲרָקִים וְכִשְׁמִסְכָּף תַּחַת הַסִּבָּךְ אִין לְחַשׁ בְּיָה מִפְּנֵי הַרְוִאִים, אֲבִיל דַּעַת הַטִּיר וְשִׁלְחָן צָרִיךְ לְצִיל בְּסִימָן תְּרַכַּס אִין מִשְׁמַע כֵּן, כְּמֵו שְׁכַחְנוּ שֶׁם, דְּלִירְוִיָה גַם תַּחַת הַסִּבָּךְ יִשׁ לְהַר בְּיָה, וְמַפְלֵל מְקוֹם בִּין שְׁהוּא רַק לְעִנְיָן לְבַתְחִלָּה, נִרְאֶה